

Yarını iyileştirmek için

Savaşkan İLMAK

Savaşkan İLMAK

YARINI İYİLEŞTİRMEK İÇİN

ISBN 978-605-318-819-3
DOI 10.14527/9786053188193

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2017, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

2. Baskı: Nisan 2017, Ankara

Yayın-Proje: Büşra Köksal
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kuşcuoğlu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Ciltevi A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 14749
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

ÖN SÖZ

Eğitim dünyasındaki sorunlar, gereksinimler, krizler, açmazlar, kısır döngüler ve yine aynı alandaki çıkış yolları, -*göreceli de olsa*- umut verici olaylar, durumlar ve ‘iyi örnekler’ üzerine 2013-2016 yılları arasında yazdığım fıkra, deneme ve makalelerin **Pusula** gazetesi başta olmak üzere Türkiye’deki çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmış olanlarından bir kısmını buluşturan bu seçki, benim açımdan özel bir anlam içeriyor:

Elinizdeki kitap, ilk bakışta ‘**bir gazetecilik ürünü**’ gibi gözükse de ben, bu kitapla aslında ilk kez bu denli iddialı, bu kadar cüretkâr biçimde meslektaşlarımın huzuruna çıkıyorum ve onlara ‘**birbirimizden uzakta, birbirimizden habersiz ama aslında işbirliği içinde gerçekleştirdiğimiz büyük etkinlik**’ hakkında sesleniyorum; farklı kuşaklardan öğretmenlerle iletişime, fikir paylaşımına geçiyorum. Dolayısıyla bu seçki, gazetecilik ürünü olduğu kadar ‘**bir eğitimcinin yolculuk notları**’ olmak gibi kısmen akademik bir özellik de taşıyor. Elbette bu notlar aracılığıyla dile getirdiğim düşünceleri beğenenler olduğu kadar -*hatta belki bundan daha fazla*- karşı çıkanlar da olacak. Bu, elbette doğal.

Kitabımın andığım özelliği dışında, üstesinden gelmesi gereken bir de ciddi sorunu var:

Yarını İyileştirmek İçin adını verdiğim bu ürün, bir ‘**köşe yazıları antolojisi**’. Dolayısıyla okuyacağınız her bir yazı, kağıda döküldüğü günün verileriyle, o zamanın duygularıyla, o gün var olan veya o koşullarda öngörülebilir olay, durum, birikim ve etkiler ışığında oluşturulduğu halde; siz o yazıları üzerinden aylar, belki yıllar geçtikten sonra, bugünün görece çoğalmış bilgisiyile, artmış enformasyonuyla ve süreçlerin nasıl tamamlandığını bilerek değerlendireceksiniz. Söz gelimi benim TEOG sınav sistemi tartışılırken ve sistem henüz net biçimde kararlaştırılmamışken kaleme aldığım bir eleştiri yazısını siz, bugün TEOG sınavlarıyla ilgili dört beş uygulamadan ve türlü güncellemelerden, hatta TEOG’un adı değişip Ortak Sınav’a dönüştürüldükten sonra okuyup değerlendiriyor olacaksınız. Romanlar, öyküler, şiirler için böyle bir sorun yoktur. Elbette ben, bu kitabın yazarı olarak böyle bir riski göze alıyorum. Umuyorum ki okurlarım, ürünüme eleştirirken bu gerçeği hesaba katarlar ve söylediklerime ‘tarih referansını dikkate alarak’ hoşgörülü yaklaşlar...

Bunun dışında...

Eğitim-öğretim işi, ülkemizde futboldan ve politikadan sonra herkesin *-belki de yeterince bilgi sahibi olmayanların bile-* fazlaca fikir sahibi olduğu bir alan. Bundan kuşkumuz yok; ama yine kuşku duymaksızın söylüyoruz ki eğitimle ilgili gerçek bilimsel birikimin ve asıl değerlerin sınırı, toplumdaki genel önyargıların, tahmin ve sanrıların bir hayli ilerisinde başlıyor. Benim bir eğitimci, eğitim yöneticisi ve gazeteci olarak işin eğitim alanında sırrına vâkıf olduğumu veya eğitim kültürlenmesinde kendime yetecek düzeye ulaştığımı söylemem trajikomik bir ukalalık örneği olur. Öyle yaparsam ben de **'bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmuş'** kimselerin *-eleştirdiklerimin-* durumuna düşerim, öyle değil mi? İşte bu yüzden yazılarımda, hipotezler öne sürdüğüm makalelerim de dahil, 'kıydan çok açılmamaya' özen gösterdim, haddimi bildim. Yazılarımin bütününe ister istemez sızan niyet, kendimi ve sizi açıklara sürüklemek değil, ayağımın değdiği yerdeki derinliği ölçmek ve gözümün gördüğünü doğru, anlaşılır biçimde betimlemektir. Öncelikle doğru tanılar geliştirmektir...

Umarım ki özellikle eğitim işiyle profesyonel düzeyde ilgilenen okurlarım, eğitimciler, yazılarımin birer mütevazı kibrit alevi olarak görürler; bu girişimden ilhamla ya da yazılarımda buldukları eksiklikleri kendi meslek yaşamlarında gidererek yine kendi büyük ateş kubbelerini oluştururlar. Her biri eşsiz birer potansiyel taşıyan çocuklarımızı, gençlerimizi o kubbenin insani sıcaklığıyla tutuştururlar, umarım.

İlginiz, iltifatınız ve en çok da bana *-bir iki satır aşağıdaki e-posta adresim üzerinden-* iletceğiniz eleştirileriniz için yürekten teşekkürlerimle...

İki güzel çizimiyle bu kitaba ve sırf varlığıyla tüm hayatıma anlam katan sevgili oğlum Doğu'ya, redaksiyon çalışmasını üstlenerek bana destek olan sevgili eşim Deniz'e ve yine sevgili ilham kaynağım, sanatsever kızım Doğa'ya teşekkür ediyorum.

Savaşkan İlmak

savaskanilmak@gmail.com

SAVAŞKAN İLMAK

1971 yılında Oltu'da doğdu. 25 Mart İlkokulu'nu (1982), Erzurum Lisesi'ni (1988) ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ni (1992) bitirdi. 1993-1997 yılları arasında Kamu Yönetimi öğrenimi gördü. Yurt dışına gidişi nedeniyle bu öğrenimi tamamlayamadı.

1992'de Milli Eğitim Bakanlığı atamasıyla Ankara'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yapmaya başladı. 1994'te Başbakanlık Milli Produktivite Merkezi tarafından düzenlenen proje yarışmasında, '**İlköğretim Okullarında Verimliliği Geliştirmenin Yolları-Yeni Bir Yaklaşımın Kodları**' başlıklı teziyle Türkiye ikincisi oldu. Aynı yıl projesi, Milli Eğitim Bakanı Turhan Tayan'ın davetiyle 15. Milli Eğitim Şurası'nda ele alındı. Askerliğinde 1994-1995 yılları arası Kara Kuvvetleri Lisan Okulu'nda yedek subay öğretim elemanı olarak görev üstlendi ve Teğmen rütbesiyle terhis oldu.

1997'de Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki görevinden ayrılarak özel sektöre geçti. 1997-2005 yılları arasında **KKTC-Doğu Akdeniz Üniversitesi**'nin üniversite öncesi öğrenim kurumu Doğu Akdeniz Koleji'nde edebiyat ve drama dersleri verdi. Bu süreçte uluslararası sınavlara hazırlanan DAK öğrencilerine yönelik olarak özgün '**İletişim Becerileri**' müfredatını oluşturdu; bu müfredat DAÜ Üniversite öncesi öğrenim kurumlarında pilot olarak uygulandı. Daha sonra KKTC Eğitim Bakanlığı'nca kabul edildi ve adada Türk devlet okullarında uluslararası IGCSE aday öğrencilere okutuldu.

İlmak, 2005'te Türkiye'ye döndü, 2005-2009 yılları arasında **Bilkent Üniversitesi** üniversite öncesi öğrenim kurumu Özel Bilkent Lisesi'nde Türkçe Bölüm Başkanı olarak görev aldı. Aynı süreçte **Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi**'nde Öğretim Görevlisi olarak çalıştı,

Curriculum Review (Müfredat Geliştirme) dersleri verdi. ‘Bilkent Üniversitesi-Üniversite Öncesi Eğitim Kurumları IB Diploma Programı Dönüşüm Projesi’ içinde süpervizör-bölüm başkanı olarak yer aldı.

Savaşkan İlmak, 2009-2013 yılları arasında **Türk Eğitim Derneği (TED) Alanya Koleji**’nin lise müdürlüğü görevini üstlendi. Aynı zamanda bu kurumda Türk Dili ve Edebiyatı, Drama, Medya Okur-yazarlığı ve velilere yönelik Yaratıcı Yazarlık dersleri verdi. İlmak, bu kitabın basıldığı tarih itibariyle T.C. **Gençlik ve Spor Bakanlığı Uluslararası Gençlik Akademisi**’nde (UGA) Öğretim Görevlisidir. UGA bünyesinde ve farklı eğitim etkinlikleri kapsamında **‘Organizasyonlarda kalite yönetimi-Kalite etkenlerinin geliştirilmesi, iletişim becerileri, kişisel potansiyellerin keşfi ve geliştirdiği ‘Sekiz Adım Yazma Tekniği’** üzerine konferans ve seminerler gerçekleştirmektedir. İlmak, halen **Başarı Koleji**’nde (Antalya- Manavgat) yöneticidir.

...

2007 yılında Avrupa Birliği üzerine yaptığı çalışmalar ve kaleme aldığı **‘Aklın Yolu Nereden Geçiyor?’** başlıklı tezi ile **Kadir Has Vakfı** ve **Kadir Has Üniversitesi** tarafından **‘Yılın Adamı-2007’** ödülüne layık görüldü. Geleneksel **Kadir Has Ödülleri**’nin 3.sü olan bu ödül, aynı zamanda **Kadir Has**’ın hayattayken takdim ettiği son ödüldü...

2008 yılında sanal spor gazetesi **Jaglersport**’un düzenlediği **‘Türkiye Yerel Basın Yazarları - Yılın En İyi Spor Yazarı’** seçiminde, o yıl yazarları arasında yer aldığı **Beypazarı’nın Sesi** gazetesi tarafından aday gösterildi ve bu yarışmada internet ortamında gerçekleştirilen halk oylaması ile **‘Yılın En İyi Spor Yazarı’** seçildi. Jaglersport yazar kadrosuna davet edildi ve 2008’den Jaglersport’un yayın yaşamını noktaladığı 2010 ortasına dek bu sitede spor yazıları yazdı. Savaşkan İlmak’ın spor yazılarından oluşan **‘Düdüklü Pencere’** adlı bir de **CD-kitabı** bulunmaktadır.

Savaşkan İlmak, 1980’den beri şiir, 1990’dan beri yazın, dilbilim ve eğitim üzerine makaleler ve eleştirel denemeler yazıyor. Yazdıkları, bugüne dek Dergâh, Yedi İklim, Adam Sanat, Karadeniz Kıyısı, Uzunso-

kak, Mısra-lık, KIBATEK-Turnalar dergileri ile KKTC Volkan Gazetesi, KKTC Halkın Sesi Gazetesi, Kıbrıs Gazetesi, Ankara-Beypazarı'nın Sesi gazetelerinde yayımlandı. Şiirlerinden bazıları Boşnakça, Azeri Türkçesi, İngilizce ve Almanca'ya çevrilerek uluslararası akademik ve sanatsal dergilerde yayımlandı.

Savaşkan İlmak'ın yayımlanmış iki kitabı daha var: Bunlardan **'Yaşarken'**de 1998-2007 yılları arasında Kıbrıs ulusal basını (Kıbrıs, Volkan, Halkın Sesi gazeteleri ile KIBATEK-Turnalar, Mısra-Lık, DAÜ-Gündem) ve Ankara yerel basınında (Beypazarı'nın Sesi gazetesi ile Yedi İklim ve Dergâh dergilerinde) yayımlanmış deneme ve makalelerini bir araya getirdi (*İlhan Yayınları-Ankara, 2007 / ISBN: 978-975-01871-0-0*). İkinci kitabı ise eş-yazar olarak imza attığı **'Globalleşen Dünyada Türkiye'nin AB Üyeliği Avrupa Birliği'ne Neler Katar?'** adlı kitabın giriş bölümü olarak yayımlanan **'Aklın Yolu Nereden Geçiyor?'** başlıklı uzun makaledir. (*Kadir Has Üniversitesi Yayınları-İstanbul, 2007 / ISBN:9758-975-8919-19-2*)

Savaşkan İlmak, Erzurum'da basılan ve Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki tüm illere dağıtılan, yörenin ilk bölge gazetesi **Pusula**'da (www.gazetepusula.net) 2013'ten beri düzenli olarak köşe yazıları yazmaktadır.

Yarını İyileştirmek İçin, yazarın başta **Pusula** gazetesi olmak üzere, ülke çapında yayımlanan çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmış yazılarının **'eğitim'** temalı olanlarından bir seçkiyi içermektedir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Savaşkan İlmak	v
İyi İnsan Olmak Gibi Bir Derdimiz Olmalı	1
“İyi Okul”, Ortak Hayalimiz	5
Şu Anda Dünya.....	7
Öğretmen: Çeşitliliğin Ve Değişkenliğin Yönetmeni.....	11
Öğrenen Okul: Tüm Zamanların En Kârlı Yatırımı.....	17
Gelecekte Okullar Birer Hastaneye Mi Dönüşecek?	21
‘Küçük Ölçekli Beyin Göçü’ Desem...	
‘Swot Analizi’ Desem... ..	33
İyi Okulun Dokuz Ayrıntısı.....	37
Özel Okullar Niye Tercih Ediliyor, Neden Terk Ediliyor?.....	57
‘Altı Üstü Bir Veli Toplantısı’ Demeyin	67
Edebiyat Dersi, Tahrik Mi, Teskin Mi Etmeli?.....	71
Özel Okul Öğretmenleri ve MEB’den Beklenen ‘Adil Tutum’ Reformu.....	77
Çocuklar Ne Diyor, Biz Ne Anlıyoruz?	81
Lider Ruhlu Çocuklarımıza Dikkat!	85
Ofansif Enformasyon, Defansif Enformasyona Karşı.....	93
Önce Büyüklerin Karnesi	97
Bünyamin’in Söylediği	103
Öğretmen Hasan İlmak: Babam!... ..	109
Kulak Ver Hayata!.....	113
Çocuklara Siber Tehlikeleri Öğretmeliyiz!.....	115
Terörün Açtığı Yaraya Şiir Basmak	119
Bir Kentte Üniversite Varsa	123
Okullarımızı Yakıyorlar; Çünkü... ..	127
Önyargı Koleksiyoncusu.....	131

İnsana Karşı İnsan	135
Hayatı Mustafa Kutlu'dan Okumak	139
6764 Kadın	143
'Osmanlıca Tartışması'na Bir Dipnot	147
Türkçe Düşünmek ya da 'Türkçeyi Düşünmek'	151
Bir Karne De Kendimize Verelim	155
Aşkla	159
Sosyal Girişim Alanında Sıradışı Bir İnovasyon Örneği: yedi70	161
'Şiddetle' Profesyonelleşiyoruz!	165
Kızların Sessizliği	169
Kadın Cahil Kalırsa	173
Hayatımız 'Sörvayvır'!	177
Okullarımızdaki Şey, Devinen Sanat Mı, Dövünen Sanat Mı?	179
TED'in '85.Yıl' Gururu	183
2,4 Saniye	187
Yılın 'En Dikkate Değer' Anketi	191
Merak Etmek İyidir	195
Türkiye'de Çocuk Olmak	199
'Öğretmenlikten' Öğrendiklerimiz	203
Eğitim, Siyaset Ve Roboted	209
Bir Son Tasarlamak	213
Hişt, Gençlik!	215
Sporda Yeni Değerlere Mi Yöneliyoruz?	219
Niye Böyle Oldu?	223
Deneyimlerimiz	227
Hayatın Size Verdiği Karneye Bir Bakın!	229
Bildiğimiz Bir Şey Varsa	233
Dramatik Bir Yaz Tatili Önsözü	237
Türkçemizdeki Her Bir Sözcük Adına	241

'Sıradanlık' Sorunu	245
Kenan Gümüş Öğretisi	249
Okullar, Önce Neye Odaklanmalı?	253
Çaylak Üniversitelilere Öğüdumdür	257
Yaz Sıcığında Çevre Tevatürleri	263
Network'ün Öteki Yakası: Bilgi Çöplüğü	267
Eğitime Dair Yaklaşımlarımız	
Ne Kadar Yenileşimci?	271
İyi Ki Yenilgilerimiz Var	275
Yetişkinler İçin 'Karne Okuma Kılavuzu'	279
Sıfır Noktası: Yeniden Başlamak İçin En Uygun Yer	283
'Biz' Diyebilmek	287
Sevgili Öğretmenim	291
Öyle Bir Dünya Kursak Ki...	295
Edebiyatta Spor, Sporda Edebiyat	299
Yarını İyileştirmek İçin	303
Neden?	307
'Kitapların Terk Edilmişliği' Üzerine	311
Gecikmiş Bir '4 Buçuk G' Yazısı	317
Karne Dediğin	321
Elbette Şimdikinden Çok Daha İyi İnsanlar	
Olmak İsterdik	325
Sütteki 21 Element, Eğitimdeki 21 Soruna Karşı	329
Çocuklarımız, Bu Rakamları Ezbere Bilmeli!	333
Toplantı Kültürü ya da Kültürsüzlüğü	337
Sayın 'Yeni' Başkan!	341
Hocabey'in Hayali	345
Oltu, Erzurum, Bayram... ve	
'Hayatın Beş Güzel Durumu' Hakkında	349
Marquez'den Dünyanın Bütün Çocuklarına	353
Comenius ve Z Kuşağı	357
Bilmiyorum	363

Böyle Buyurdu Bill Gates.....	367
Dostoyevski'yle Bir Bayram Arifesi.....	371
'Olmak' Üzerine Bir 'İyi Hâl' Üçlemesi.....	375
'Özel Okul' Algımız.....	379
Öğretmenler Soruyor.....	391
'Öğretmen Memnuniyeti' Niye Çok Önemli?	397
Einstein Problem Çözemiyor muydu?.....	403
Os'tan Önce, Os'tan Sonra.....	407
İrem Uygun, Kenan Işık ve Diğer Şeyler	411
Öğretileri Sayılarla Dramatize Etmek.....	415
İyi Ders-Kötü Ders ya da 'Edebiyat Dersinin İyisi-Kötüsü'	421
Facebook Okuma Kılavuzu	427
İnovasyon: Daha Yeni ve Daha İyi Şeyler İçin	433
Bana Bir Krizi Nasıl Yönettiğini Anlat, Sana Nasıl Bir Yönetici Olduğunu Söyleyeyim.....	443
Sadece Kaydettiğimiz Bilgi Bizimdir.....	453
Deneyimler: Kötü Anıların Panzehiri	459
Öğrenciye 'Hayır!' Demek, Öğretmeni Merhametsiz Yapmaz!.....	463
'Hayatın Zaten Var Olan Değerini Daha da Arttırmak' Üzerine.....	469

İYİ İNSAN OLMAK GİBİ BİR DİRDİMİZ OLMALI

İnsan hikayelerinin arasından geçiyoruz her gün...

Hayatın içinde olduğumuz her zaman...

Daracık sokaklardaki, dehlizlerle tuzaklanmış upuzun caddelerdeki sıradan insanların her biri, ilginç bir hikayenin baş kişisi aslında... Hani saçını, tenini, bedenini gördüğümüz ama ötesini düşünmeye pek de zaman ayıramadığımız ve yani durup seyrederemediğimiz, bir kuru merhabasına vasil olamadığımız insanların hikayeleri bunlar...

Kadınların ve erkeklerin hikayeleri...

O kalabalığın içinden bir baba, bu yıl reşit olan kızını üniversiteye yazdırdı... Korkunç bir sınav enkazı üzerinde, geleceğe değen yığınla umuda tutunarak ve bir kıyı kentine sokulan tsunami dalgası gibi usulca akıyor onun hikayesi...

Kalabalığın içinde biri var...

Bir asker anası...

Altı aydır her gün, esenlik duası için uyanıyor tan vakti... Uykuları her gece bin kere bölünüyor ve yüzünü yıldızlara çeviriyor...

Her daim üç-beş nöbetinde...

Sokaktan birinin kardeşi Van'a gelin gitti...

Bir daha ya döner ya dönmez memlekete... Geride bıraktığı bütün hatıra, kavakların arasındaki bir evde çarçabuk tükenmiş bir çocukluktan ve ağaca asılı kalmış kanarya kafesinden ibaret...

İnsan hikayeleri güzel...

Kuşkulu, kaygılı, heyecanlı, ürkek, kalabalıklar içerisinde yitip gitmiş insanların hikayeleri... Acıklı, hüznü, ümitvar, karmaşık ve sonuçta her zaman ilgiyi hak eden hikayeler...

Ana fikri ne olursa olsun, sokakta aralarından geçtiğimiz ten kokulu hikayelerin her birinin insanca güzelliği var.

Bütün hak edişler, bundan işte...

'Ter kokulu' hikayelerin güzelliği başka...

O hikayelerde zorluklar var, emek var, eve götürülen ekmek var, çalışkanlık ve fedakârlık var... Babalar, abiler, çalışan kadınlar, üniversite hayali kuran liseliler ve onurluca çalışılacak bir işi düşleyen üniversiteliler var ter kokulu hikayelerde... Liseden terk, 'kalifiye olamamış' ama hayatın tezgahında kaliteyi bulmuş harbi çocuklar var...

İnsan gibi insanlar var...

Tutunmalı böyle hikayelere...

Durup seyretmeli insanları. Durmaya vakit ayırmalı. Satırları, sözcükleri ve en çok da sözler arasındaki boş yerleri, seslerden çok esleri çözmeye çalışmalı...

Kimbilir neler gizli o susuşlarda...

Platonik sevdalar, yarım kalmış aşklar, kötü bitmiş şeyler, ertelenmiş itiraflar ve yıkıntılar... 7 nokta 4'lük tartışmaların, ayrılıkların geride bıraktığı enkazlar...